

آزمون ترم اول درس: <u>جبر و احتمال</u>		رشته: علوم ریاضی	مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه
<u>دبیرستان صادقیه</u>		پایه سال سوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۹۱/۱۰/۱۴
ردیف	سوالات		
نمره			
۱	با استفاده از اصل استقرای ریاضی ثابت کنید:		
۳	$5^{2n} + 3n - 1 = 9r \quad (n \in N)$ $(1 + \sqrt[3]{2})^n \geq 1 + n\sqrt[3]{2} \quad (n \in N)$		
۲	با استفاده از استدلال استنتاجی نشان دهید اگر m و n دو عدد طبیعی متوالی باشند، آن گاه $m^2 + n^2 + (mn)^2$ مربع کامل است		
۳	آیا عبارت «اگر x و y دو عدد گنگ باشند، آن گاه $\frac{x+y}{x-y}$ نیز گنگ است» درست است؟ چرا؟		
۴	به ازای هر دو عدد حقیقی a و b به روش اثبات بازگشتی ثابت کنید:		
۲	$(a+1)^2 + b(b+a-4) \geq -9$		
۵	الف) اگر n عدد طبیعی و n^2 مضرب ۵ باشد آن گاه n نیز مضرب ۵ است. (برهان خلف) ب) ثابت کنید $\sqrt{5}$ گنگ است. (برهان خلف)		
۶	الف) در یک کلاس ۴۰ نفری ۷ نفر نامزد انتخاب مشاوره با امور مدرسه اند. انتخاب شونده باید رای بیش تری از سایرین داشته باشد. حداقل رای انتخاب شونده چقدر است؟ چرا؟		
۷	مجموعه « A » را که با گزاره نما نوشته شده با نوشتن اعضا نشان دهید و مجموعه « B » را با		
۱/۵	$A = \{3x \mid x \in N, \frac{14}{x} \in N\}$ $B = \{2 - \sqrt{3}, 2 + \sqrt{3}\}$		
۸	اگر دو مجموعه $\{x+1, y+1, \{2,1\}\}$ و $\{3, \{y+1, z-1\}, \{z\}\}$ برابر باشند، x و y و z را بیابید.		
۹	تعداد زیر مجموعه های محض (سره) یک مجموعه k عضوی از تعداد زیر مجموعه ای یک مجموعه k عضوی ۹۹۱ واحد بیش تر است. k را پیدا کنید.		
۱۰	اگر $A_n = [n-1, n+1]$ باشد، آنگاه مجموعه های A_1, A_2, A_3, A_4 و $\bigcap_{i=1}^4 A_i$ و $\bigcup_{i=1}^4 A_i$ را مشخص بیا بید.		
۱/۷۵			

۱/۵	به کمک جبر مجموعه ها ثابت کنید: $(A - B) \cup (B - A) = (A' - B') \cup (B' - A')$	۱۱
۰/۷۵	عبارت $A \Delta (B \cup C)$ را در نمودار ون هاشور بزنید.	۱۲
۱/۲۵	x و y طوری بیا بید که دو زوج مرتب $(x - y, ۲۸)$ و $(۴, x^۲ - y^۲)$ با هم مساوی باشند.	۱۳
۱/۵	مجموعه های $A = \{x \mid x \in Z, -۲ < x \leq ۱\}$ و $B = \{x \mid x \in R, x^۲ - x = ۰\}$ را در نظر گرفته و سپس اعضای $A' - B \times A$ را مشخص کنید.	۱۴
۲۰	موفق و سر بلند باشید. شرفاف «www.sharbaftmath.ir» جمع	

به نام خداي كليد آزمون جبر و اعداد دبيرستان صادقيدر مورخ ۹۱/۱۰/۱۲

(۱) الف) $n=1 \Rightarrow 5^2 + 3^2 - 1 = 9r \Rightarrow 27 = 9r \Rightarrow r = 3 \in \mathbb{Z} \checkmark$ گام اول

فرض استقراء $n=k \Rightarrow 5^{2k} + 3^k - 1 = 9r'$ گام دوم

حکم استقراء $n=k+1 \Rightarrow 5^{2k+2} + 3^{k+2} = 9r''$ گام سوم

برهان: طرفین فرض استقراء در 5^2 ضرب می‌کنیم

$$5^2 \times (5^{2k} + 3^k - 1) = 5^2 \times 9r' \Rightarrow 5^{2k+2} + 9 \cdot 5^k - 5^2 = 5^2 \times 9r'$$

$$\Rightarrow 5^{2k+2} + 3^{k+2} + 9 \cdot 5^k - 25 = 5^2 \times 9r' \Rightarrow$$

$$\underbrace{5^{2k+2} + 3^{k+2}}_{\text{طرف اول حکم استقراء}} = 5^2 \times 9r' - 9 \cdot 5^k + 25 \Rightarrow$$

$$\text{طرف اول حکم استقراء} = 9(5r' - 5^k + 3) = 9r''$$

(ب) $n=1 \Rightarrow (1 + \sqrt[3]{2}) \geq 1 + \sqrt[3]{2} \checkmark$ گام اول

فرض استقراء $n=k \Rightarrow (1 + \sqrt[3]{2})^k \geq 1 + k\sqrt[3]{2}$ گام دوم

حکم استقراء $n=k+1 \Rightarrow (1 + \sqrt[3]{2})^{k+1} \geq 1 + (k+1)\sqrt[3]{2}$ گام سوم

برهان: طرفین فرض استقراء را در $(1 + \sqrt[3]{2})$ ضرب می‌کنیم

$$(1 + \sqrt[3]{2})^k \times (1 + \sqrt[3]{2}) \geq (1 + k\sqrt[3]{2}) \times (1 + \sqrt[3]{2}) \Rightarrow$$

$$(1 + \sqrt[3]{2})^{k+1} \geq 1 + \sqrt[3]{2} + k\sqrt[3]{2} + k\sqrt[3]{4} \geq 1 + \sqrt[3]{2} + k\sqrt[3]{2}$$

$$\Rightarrow (1 + \sqrt[3]{2})^{k+1} \geq 1 + (k+1)\sqrt[3]{2}$$

(۲) $\left. \begin{array}{l} m=k \xrightarrow{P.P} m^2=k^2 \\ n=k+1 \xrightarrow{P.P} n^2=(k+1)^2 \end{array} \right\} \Rightarrow m^2 + n^2 + (mn)^2 =$

$$k^2 + (k+1)^2 + (k(k+1))^2 = k^2 + 2k+1 + k^2 + (k(k+1))^2$$

$$= 2k^2 + 2k + (k(k+1))^2 + 1 = [k(k+1) + 1]^2 = \text{مربع کامل}$$

(۳) نادرست است زیرا اگر $x = 2\sqrt{3}$ و $y = \sqrt{3}$ باشد داریم:

$$\frac{2\sqrt{3} + \sqrt{3}}{2\sqrt{3} - \sqrt{3}} = \frac{3\sqrt{3}}{\sqrt{3}} = 3 \in \mathbb{Q}$$

$$(a+1)^2 + b(b+a-4) \geq -9 \Leftrightarrow$$

$$a^2 + 2a + 1 + b^2 + ab - 4b + 9 \geq 0 \xrightarrow{\times 2}$$

$$2a^2 + 4a + 2 + 2b^2 + 2ab - 8b + 18 \geq 0 \Leftrightarrow$$

$$\underline{a^2} + \underline{a^2} + \underline{4a} + \underline{b^2} + \underline{b^2} + \underline{2ab} - \underline{8b} + 20 \geq 0 \Leftrightarrow$$

$$(a^2 + 2ab + b^2) + (b^2 - 8b + 16) + (a^2 + 4a + 4) \geq 0 \Leftrightarrow$$

$$(a+b)^2 + (b-4)^2 + (a+2)^2 \geq 0 \quad *$$

چون * همواره درست است لذا حکم بنابه اثبات بازگشتی برقرار است.

(۵) الف) فتح: فرض می‌کنیم n مضرب ۵ نباشد پس

$$n = 5k + r \text{ و } r \in \{1, 2, 3, 4\} \xrightarrow{P.2} n^2 = 25k^2 + 10kr + r^2 \Rightarrow$$

$$n^2 = 5(5k^2 + 2kr) + r^2 \Rightarrow n^2 = 5p + r^2 \quad \times$$

پس $n^2 = 5p + r^2$ یا n^2 مضرب ۵ است در تناقض است پس فتح باطل و حکم برقرار است

ب) فتح: فرض می‌کنیم $\sqrt{5}$ گویا باشد.

$$\sqrt{5} = \frac{a}{b} \text{ و } a \in \mathbb{Z}, b \in \mathbb{Z} \text{ و } b \neq 0 \text{ و } (a, b) = 1$$

$$\xrightarrow{P.2} 5 = \frac{a^2}{b^2} \Rightarrow a^2 = 5b^2 \Rightarrow a^2 \text{ مضرب ۵ است} \Rightarrow a \text{ مضرب ۵ است}$$

$$\Rightarrow a = 5k \xrightarrow{P.2} a^2 = 25k^2 \Rightarrow 5b^2 = 25k^2 \Rightarrow b^2 = 5k^2$$

$$\Rightarrow b^2 \text{ مضرب ۵ است} \Rightarrow b \text{ مضرب ۵ است}$$

پس a و b هر دو مضرب ۵ هستند این مطلب با $(a, b) = 1$ در تناقض است پس فتح باطل و حکم صادق است.

(۶) اگر دانش آموزان کلاس را بتوان کبوتر و لا نامزد را بتوان لانه‌ی کبوتر

در نظر بگیریم چون $(4 > 7)$ است طبق اصل لانه و کبوتری داریم:

$$\frac{17}{5} \mid \frac{17}{5} \rightarrow 5+1=6$$

چس نامزد برنده باید حداقل ۶ رأی داشته باشد

الف) $\frac{17}{x} \in \mathbb{N} \Rightarrow x \in \{1, 17, 136, 170\}$ $\Rightarrow x$ مقسوم علیه مثبت ۱۷ است

$$\Rightarrow A = \{17, 4, 21, 42\}$$

ب)

$$\left. \begin{array}{l} \alpha = 2 - \sqrt{3} \\ \beta = 2 + \sqrt{3} \end{array} \Rightarrow \alpha + \beta = 4 \Rightarrow S = 4 \right\} \Rightarrow x^2 - Sx + P = 0$$

$$\alpha \cdot \beta = 4 - 3 = 1 \Rightarrow P = 1$$

$$\Rightarrow x^2 - 4x + 1 = 0$$

۸) $\{3, \{y+1, z-1\}, \{z\}\} = \{\{1, 1\}, \{y+1\}, x+1\}$

$$\Rightarrow x+1=3 \Rightarrow x=2 \quad \& \quad y+1=z \quad \&$$

$$\begin{cases} z-1=2 \\ y+1=1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} z-1=1 \rightarrow z=2 \\ y+1=2 \rightarrow y=1 \end{cases} \Rightarrow \text{در صورت اولی نیست} \\ z=2 \text{ و } y=1 \text{ قابل قبول است.}$$

۹) $2^k - 1 = 2^k + 991 \xrightarrow{2^k = x} x^2 - x - 992 = 0 \Rightarrow$

$$\Delta = 1 + 4(992) = 1 + 3968 = 3969$$

$$x = \frac{1 + 63}{2} = 32 \Rightarrow 2^k = 32 = 2^5 \Rightarrow k = 5$$

۱۰) $A_n = [n-1, n+1]$

$$A_1 = [0, 2]$$

$$A_2 = [1, 3]$$

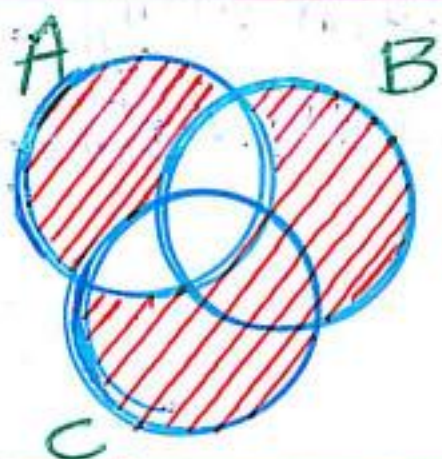
$$A_3 = [2, 4]$$

$$A_4 = [3, 5]$$

$$\Rightarrow \bigcup_{i=1}^4 A_i = [0, 5] \quad \& \quad \bigcap_{i=1}^4 A_i = \emptyset$$

$$\bigcup_{i=1}^4 A_i - \bigcap_{i=1}^4 A_i = [0, 5] - \emptyset = [0, 5]$$

$$\begin{aligned}
 (A-B) \cup (B-A) &= (A \cap B') \cup (B \cap A') \\
 &= (B' \cap A) \cup (A' \cap B) \\
 &= (B' - A') \cup (B \cap A')
 \end{aligned}
 \tag{11}$$

(11)

$$\begin{cases} x - y = 4 \\ x^2 - y^2 = 11 \end{cases} \Rightarrow (x - y)(x + y) = 11 \Rightarrow 4(x + y) = 11 \Rightarrow$$

(12)

$$\begin{cases} x + y = 11 \\ x - y = 4 \end{cases}$$

$$2x = 11 \Rightarrow x = \frac{11}{2} \Rightarrow \frac{11}{2} - y = 4 \Rightarrow \frac{11}{2} - 4 = y \Rightarrow y = \frac{3}{2}$$

$$A = \{-1, 0, 1\}$$

$$x^2 - x = 0 \Rightarrow x(x - 1) = 0 \begin{cases} x = 0 \\ x = 1 \end{cases} \Rightarrow B = \{0, 1\}$$

$$A^2 = A \times A = \{(-1, -1), (-1, 0), (-1, 1), (0, -1), (0, 0), (0, 1), (1, -1), (1, 0), (1, 1)\}$$

$$B \times A = \{(0, -1), (0, 0), (0, 1), (1, -1), (1, 0), (1, 1)\}$$

$$\Rightarrow A^2 - B \times A = \{(-1, -1), (-1, 0), (-1, 1), (0, -1)\}$$

~ آرزو خوش و سر بلند باشی ~